

F. Brichouse

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 10.

V Ljubljani, 1. oktobra 1891.

Leto XXI.

Čegavo je oko le-tò?

Cegavo je oko le-tò,
Ki gleda dan in zrè temò;
Ki gleda nas od rojstva dne
In zrlo bo do smrti še?

Čegavo je oko le-tò,
Ki vidi dobro in hudò;
Ki vidi vsem ljudem v srcé, —
Pozná dejanja in željé?

Otrok, poznaš oko le-tò,
Ki vidi dobro in hudò;
Ki gleda te ves čas — vse dni,
In vidi kaj počenjaš tí? —

To sám „Božje“ je „okó“
Ki čuje nad tebój zvestó.
Če priden si, se veselí,
Če delaš greh, se žalostí.

A. Sežanov.

Preobjestna Anica.

arkičeva Anica je bila sirota. Roditelja sta jej umrla, ko je zvršila tri leta svoje dôbe. Tako je ostala brez očeta in matere, katerih še poznala ní. Dobri Bog pa skrbi tudi za sirote, posebno za take, ki nimajo očeta ne matere, in tako je skrbel tudi za našo Anico.

Imela je Anica v bližnjem mestecu deda in babico, ki sta jej bila zeló dobra. Takój po pogrebu njenih dobrih roditeljev, vzela jo je babica sè sebój

v mesto. Bilo je tudi Anici prav dobro in prijetno. Imela je mehko posteljico, več lepih oblek, imela je tudi lepo število igrač, dober zajutrek, kosilo in večerjo. A ne samó to, — dobra njena babica jo je po večkrat čez dan vprašala: Ali si morda lačna, Anica? In če je Anica rekla, da je lačna, takój je vzela babica iz omare ali iz žepa bodi-si kar koli in dala Anici, da naj sné. Če ni bilo kaj boljega, dala jej je nekoliko orehov ali vsaj kosec lepega, belega kruha. Dà, dà, lahko rečem, da je bilo Anici pri njenem dedu in babici tako dobro, kakor bi jej bilo pri njenih roditeljih, če bi jima bil Bog dal daljše življenje. In kakor je Anica v svojej zgodnej mladosti, ko še ni pravo misliti znala, izgubila dobrega očeta in ljubeznivo mater, tako je zdaj malo ne popolnem pozabila na njú. Babico je zvala mater in dobrega deda nikoli drugače nego oče, a tudi óna dva sta jo imenovala vedno le svojo ljubeznivo hčerko.

Ni čuda, da se je Anica pri tako ugodnem življenji zeló preobjedla in razvadila. Pri kosilu juhe večkrat niti pokusiti ni hotela; če je bila na mizi pečenka, hotela je ona po vsej sili močnatih jedij, in če je bila močnata jed na mizi, zah-tevala je ona pečenke. Po večkrat jej je bila kava premalo sladka, po večkrat zopet prevroča, premrzla, prebela ali prečrna, in sam Bog si ga vedi, o čem je vse Anica ugоварjala v svojej preobjesti.

Ko je vže nekoliko odrasla in se znala prekrižati, tudi „Oče naš“ in „Češčeno si Marijo“ pred jedjo in po jedi glasno moliti, reče ded nekega dne svojej ženi: „Čuješ Marta! najina Anica bode vže kmalu dozorela za šolo. Treba bode z njo resneje postopati. Dete se je preobjedlo, drugače je dobro in duhovito, le jedno veliko in grdo napako ima, katero je treba takój iz začetka zatreti.“

Babica ni razumela, kaj ded misli. Neizmerno je ljubila svojo vnučico Anico, ter ni nikoli niti pomisliti mogla, da bi se v njej mogla ukoreniniti kaka grda razvada ali pregreha.

„Kaj blédeš?“ reče ozbiljno svojemu možu, Aničinemu dedeku, „otrok je otrok, in če je včasih nekoliko premodra ali prešabna, nemirna in preobjestna, to jo s časoma vse mine. Le pomicli, da smo tudi mi v njenej dôbi bili vse dru-gačni ljudje, nego li smo dandanes. In kakšni bi to bili otroci, ki bi vedno mirno sedeli in razmišljevali, kakor sedimo in razmišljujemo mi, ki smo vže nad pol stoletja preziveli.“

„Resnica, resnica,“ reče ded, „vse to je resnica, kar govorиш, ljuba moja Marta, ali, kakor sem dejal, zapazil sem pri najinej vnuki Anici grdo napako, ki se mi dozdeva za njo jako pogubljiva.“

Babica pogleda nekako čudno svojega moža ter ne reče nobene besede. Videti jej je bilo na licu, da mu ne verojame.

„Čuj, Marta,“ nadaljuje ded, in sodi. — Najina Anica vže nekaj časa sèm po kosilu, kadar jaz vzamem novine v roke, da čitam, pazi na priložnost, kadar je ne gledam, da vzame skrivaje nekoliko koscev sladkorja (eukra) iz sladkornice. In če jo pogledam, hitro in previdno odmakne svoje prstke od sladkornice ter vzame kaj drugega v roko in to s tako zvijačo in spretnostjo, da sem se tej njenej spretnosti kar čuditi moral. Če ne vzamem hitro novin v roke, da bi čital, takój me izprašuje in pravi, zakaj ne čitam, kdaj budem čital itd., ko pa novine v roke vzamem, evo ti njenih prstkov pri sladkornici. Najprej odpira in zapira pokrovec,

potem se dela, kakor bi kosce sladkorja preštevala, premetava jih sèm in tjà, ter naposled ko vidi, da je ne opazujem, evo — vže ima kosec sladkorja v žepu. — Kaj tacega ne smeva dopuščati dalje, otrok bi se navadil krasti in pozneje bi začel izmikati tudi druge stvari.“

Babica o vsem tem doslej ni ničesar vedela, ker je navadno takój po kosišu šla iz sobe v kuhinjo ali na dvorišče, kder je imela vedno dosti opravila, ter je pustila Anico samo v sobi z njenim dobrim dedekom, ki je imel navado po kosišu čitati novine.

Tudi babica ni odobravala tega, da Anica skrivaje jemlje sladkor iz sladkornice; bila je povsem jedina s svojim možem v tem, da se ta grda napaka pri Anici čim preje odpraviti mora. Ali kakó? Babica si misli, da bi bilo najbolje, da se Anica pri prvej priložnosti, ko bode zopet kaj tacega storila, ostro kaznjuje s šibo. To tudi vže zaradi tega, ker jej ona vže dosti dolgo zaradi njene potuhnenosti obljuduje — šibo.

Nù, ded ni mislil takó. „Šibo je treba v roke vzeti,“ dejal je, „še le takrat, kadar vsa druga sredstva ne pomagajo nič. A midva Anice, kolikor vem, kaznovala nisva še nikoli z nobeno stvarjo. Poskusiti hočem, da jo brez šibe odvadim te njene grde napake; če to ne pomore, nù potlej v imé božje, prijeti bode treba za šibo. Jutri po kosišu prinesi kakor po navadi črno kavo na mizo, pusti sladkornico na mizi in Anico pri meni; a ti bodi pripravljena, da takój stopiš v sobo, kadar te pokličem.“

Tako je tudi bilo.

Drugi dan po kosišu prinese Anica kakor drugekrati svojemu dedu novine, prižgè mu smodko ter sede poleg njega, to se zna, prav blizu sladkornice.

Dedek čita novine in puši smodko, Anica pa odpira in zapira sladkornico, pogleduje deda ter zopet brska s prstki po sladkorji. Ded se zamislí v novosti, ki jih čita, Anica pa — smuk s prstki v sladkornico in potisne nekoliko koseev sladkorja v žep.

Ali v tem času pokliče ded babico v sobo.

Bilo je to za Anico nekaj nenavadnega, ker je dobro znala, da ima babica v kuhinji dokaj posla ter vsaki dan po dlje časa zunaj ostane.

In babica stopi takój v sobo.

Anica prebledí. Zazdeleno se jej je zdaj prvič v njenem življenji, da ne dela prav, ker skrivaje jemlje sladkor iz sladkornice. In sama ne vedé kakó in zakaj, vstala je, šla od mize ter se vstopila daleč od babice in deda.

Ded reče: „Čuj, Marta, kaj je novega v novinah.“

Babica sede poleg svojega moža, in ta začnè iz novin čitati tako-le:

„Zaprli so stražniki neko deklico, ki je na trgu nekej ženi ukradla jabolko. Ni ta deklica ubožna, ker njeni roditelji sta imovita ter ima domá vsega, česar koli poželi. Vsak, kdor deklico pozna, čudi se, kako je mogla ukrasti jabolko. Njeni roditelji pripovedujeta, da je deklica domá večkrat iz sladkornice skrivaje vzela sladkorja, pozneje je nekolikokrat skrivaje vzela po kak krajev, ali zunaj domače hiše doslej ni nikoli še nikomur nič vzela. Bila je doma zaradi te grde navade večkrat opominana in tudi kaznovana, ali kakor se vidi, vse zamán. Otrok, kateri svojim starišem vzame skrivaj bodi-si kar koli, hudoben je otrok. Tak otrok

zasluži ostre kazni s šibo, tak otrok krađe, in kdor krađe, tat je, ničvreden človek, ki izgubi vso čast in ljubezen pri Bogu in ljudeh.

Babica je vse dobro razumela, kar je dedek čital iz novin. Pogledala je Anico, in na njeno začudenje, držala je Anica roki v žepu in se jokala.

„Čimu se jokaš, Anica?“ vpraša jo babica ljužeznivo.

„Oh, deklica, ki je ukradla jabolko“ . . . govorila je Anica z jokajočim se glasom . . .

„Smili se ti, kaj nè?“ vpraša jo babica.

„Nè, nè — ona deklica“ . . .

„Nù, kaj je z ono dekllico?“

„Ona je ravno taka, kakeršna sem tudi jaz,“ reče Anica, udari v jok, meče sladkor iz žepa ter se spusti babici v naročje.

„Kaj? Ona je taka, kakeršna si ti?“ začudi se babica, in začudi se tudi dedek.

„Dà, dà, tudi jaz sem vzela skrivaje po več koscev sladkorja iz slatkornice, tudi jaz sem kradla“ . . . joka se Anica.

Ded je prenehal s svojimi novinami. Babica ga je pohvalno pogledala in se mu prijazno nasmijala, Anica pa je obljudila, da ne bode nikdar več niti najmanjše stvarce skrivaj vzela.

„Ali vidiš, Anica,“ reče jej dobrohotni dedek, „morda bi tudi tebe danes ali jutri kaj tacega zadelo. Čuvaj se tatvine, ker je tatvina velik greh, ki človeka sramoti pred Bogom in ljudmi ter ga izobčuje iz vsake poštene družbe.“

Odslej ni Anica nikoli več brskala po slatkornici. Ko je dobri dedek po kosilu popil črno kavo, zaprla je Anica slatkornico ter jo spravila sè skudelico in žličico vred v omaro.

Ko je šla pozneje v šolo in je vže dobro čitati znala, večkrat je iskala po dedovej omari onih starih novin, da bi našla ono vest, katera jo je tako hitro pripeljala na pravi pot, ali nikoli in nikjer jih ni mogla najti.

Poboljšala se je Anica, in v njeno pohvalo je morda izginila tudi iz novin ona vest, ki jo je nekdaj čital njen dedek.

Lj. T.

Iz naše vasice.

(Piše —è.)

I.

Kam bi, kakor zopet k tebi! Gledal sem velikanska mesta, obiskoval prijazne tržiče, sprehajal se po malih in velikih vaséh, a srce pripeljalo me je zopet nazáj v domačo vasico. Saj vender nimam ničesar občudovati — nekoliko malih hišic, katere so se razpovrstile, kakor da bi je veter znosil skupaj po rebrn našega hribca, kateri pa tudi ni Triglav, in pa mala, bela cerkvica dobi se tudi še kje drugje in vender sem si žezel le domóv, le domóv. A ko sem zagledal našo

vasico, oj tedáj zdelo se mi je, kakor da sem na visokej gori in da občudujem čarobno, povsem neznano deželo in vender sem gledal le na ono nekoliko razsejanih hišic in na belo cerkvico, kar sem pa vže toliko in tolikokrat videl. In vender sem gledal rad in dolgo!

Hm, domači kraj je le domači kraj, ali ne prijatelji mladi? Saj ste morda tudi vže vi bili v bližnjem mestecu, katero v mnogem nadkriljuje vašo vas in vender niste li si žeeli zopet nazaj? Človeka veže na domači kraj največ spominov, zato mu je pa tudi tako ugoden in drag. Jaz vedno le tako mislim, da kdor ne ljubi svoje domače vasice, ne more ljubiti niti svoje domovine in mislim, da se ne motim. Zapomnite si to, čitatelji moji ljubi!

Precej med prvimi hišami naše vasi, če ste prišli od zdolej, stala je, in še stoji Robasova lesena hiša. Mnogo spominov veže me na to staro, osivelo zgradbo, katera se kar zgubi mej visokimi tepkami in košatimi jablanami. Odkar pomnim, bival je ondù Robasov Jože; možiček ni star ni mlad. Zarujavelo, skoraj začrnelo nagubano lice bilo mu je vedno jednako in kadar sem ga videl, zvečil je tobak. To ravno ni lepa niti zdrava navada, tudi on ni bil ravno lep, vender bil mi je možiček mil. Kolikokrat pritekel sem ob poletnih večerih k njemu, ko je sedel na drvih pred hišo in zvečil tisto strupeno rastlino in poslušal sem ga z nekim spoštovanjem, ko mi je pripovedoval razne pripovedke. Gospodar nî bil, tudi hlapec ne, le toliko vem, da je pri Robasovih bival in tudi Robasovo živino pasel. Dokler sem bil še manji, prinesel mi je večkrat kako malenkost iz paše domóv, recimo: lepo pečeni klas, konopni korobač (bič) ali pa brinjevo ali brezovo bičišče, drugikrat pa zopet kakega dolgorogega rogača, kateremu sem napravil voziček iz škatljice od žveplenek, ali pa tudi mladega kósa, katerega sem hranil dolgo časa, dokler mi ni revček ali poginil, ali pa zginil v požrešnem želodci sosedovrega mačka. Pa saj mi ni nosil zamán, jaz sem mu pa donašal ostanke smodek, katere sem pobral po svojem očetu, ali pa pri drugih gospodih. Kratko malo bilo je mej nama staro prijateljstvo, katero se je pa utrdilo mnogo bolje, ko sva postala továriša.

To je bilo pa takó! Robasov Jože bil je pastir, a jaz sem polagoma tudi prilezel do pastirske časti. To pa ni bilo tako lehko, ker se za to zahteva vže nekoliko starosti, velikosti, samosvesti in pameti, saj starisi nê pusté tako křhalu takega frkolineca, kakoršen sem bil jaz, samega od hiše. Bil je namreč velik korak v mojem življenji, ko sem postal iz brezposlenega, brezskrbnega otročaja, pastir naše lepe, rudeče-belo pisane liske — toraj nekaka oseba v našej družini. Oj da ste me videli, kako ponosno sem pokal tedáj za našo lisko z bičem, ko sem jo gnal skozi vas. In kam naj bi se podal, če ne na hribec, kjer je navadno pasel Robasov Jože.

„Vidiš ti njega!“ — dejal mi je, smijoč se — „kako se drži, kakor kak star pastir. Pa menda vender ne greš naprej!“ —

„Oj nè, tu ostanem, tu pri vas! Bodeva se saj kaj pomenila“ — hitel sem ponosno, kakor bi si bila jednake starosti.

„To pa to“ — mrmljal je Jože, zvečil tobak in veselo vzprejel ostanke od smodek, katerih mu sem takrat prinesel precejšno število.

Lepo življenje sem imel na paši poleg Robasovega Jožeta. Vračal sem živino za njega in zá-se, pletel biče, prinašal drva, da sva pekla krompir in turšico, poslušal pripovedke, a ko se je približalo zlato solnčece vrhovom kočevskih gorá,

takrat sva gonila vsak svojo živino k deročej Kolpi in zvižgajoč in pokajoč z biči vrnila sva se ob mraku zadovoljna domóv.

Presrečni óni dnevi! Mala, živahna glavica polna domišljije, znala je še za drugi, čarobnejši svet, svet o katerem nam pripovedujejo narodne pripovedke in bajke. In Jože, Robasov Jože, ta stari, nagubani, zarujaveli možiček, kakor da bi se bil tudi on z mano odpotil v óne čarobnejše kraje. Oba sva bila zadovoljna, oboja srečna!

Tjà na hribec, kjer sva midva največkrat pasla, priletele so večkrat vrane, posebno, ko je sosedna turšica zorela, da lepše ni mogla. Znate, kako sva imenovala te sitne vrane? Nič drugače jih nisva zvala, kot turške kokoške. V duhu sva si ustvarila veliko turško cesarstvo, na daljnem, dalnjem jutru, kjer solnce vzhaja in kamor priteče čez dolgo let ravno ta Kolpa, v katerej sva napajala midva najino živinico. Turški car je živel tudi v najinej domišljiji, ali le po onej sliki na vratih našega trgovčiča, katera je kazala bradatega, sivega Turka v rudečej obleki, z dolgo pipo v ustih in skledčico kave pred seboj, sedečega na dragocenem pregrinjalu prav po turško. On je stanoval v dragocenem zlatem gradu na bregu brezmejnega morja, in tjà, mislim, letele so tudi najine črno-sive kokoške, ko so se nazobale rumene turšice. Pri nas so se odebeline, a potlej so odletele na Turško, tam so jih polovili, oskubli in dali turškemu cesarju za kosilo. Nù, če je turški cesar res tako strašen — mislil sem si — kakor je strašen na vratih pri našem trgovčiči, oj tedàj ne bi bilo pač nič nenavadnega, če bi kar najedenkrat pohrustal surovo vrano. Rad bi ga gledal, ali le od strani, ker če bi me pogledal, znam, da bi precej umrl.

Še jednega dogodka iz ónih dnij ne bodem pozabil. Bil je pri nas tuji gospod. Po obedu prinesel je iz žepa majhno úsnijato posodico, odprl jo, vzel droban papirček in tobaka, kateri pa je bil takó lepo rumen in fino izrezlján, kakor rézance moje matere, katere nam je napravila ob velikih praznikih, dejál na papirček, zavil nekako hitro, oslinil in lična smodčica je bila narejena. To mi je bilo povšeči. Še ónega popóludne zrezal sem nekoliko ostankov od smodek, katere sem imel spravljene za Jožeta, odrezal nekoliko pisalnega papirja, vzel žveplenek, pa hajdi na pašo malo preje, ko sem vedel, da še Jožeta ondù ne bode. Danes bodem pa tudi jaz gospod, dejal sem ponosno, sedel v senco, vzel zavitek in hitro zmotal malo smodčico. Res mi ni hotela slina precej držati, nazadnje mi se je pa vender posrečilo, zažgati nerodno skrpano smodčico. — „To je veselje!“ — vzkliknil sem in spustil nekoliko prav debelih dimov. — „Hm, baš takó pušim, kakor oni gospod!“ — pristavil sem in se stegnil po mehkej travi, kolikor sem bil dolg in širok. Nù, moj ponos me je skoraj minil. V glavi se mi je začelo tako nekako čudno vrteti, da h krati nisem videl ničesar in kar zaspal sem. Ne vém, če sem dolgo spal, ali nè, najedenkrat me nekdo rahlo strese.

„Ti si mi lep pastir, ti — tukaj smrčiš, da se zembla trese — a krava dela kvaro.“

Bil je Jože.

„Nikdar ne bom več pušil, nikdar več!“ — vzkliknil sem in si mèl zaspane oči. In še tedàj vrtelo se je vse okolo mene.

„Ti, pa pušil?“ —

„Poskušal sem, tako kot óni gospod!“ — dejal sem in povedal Jožetu ves dogodek.

„Oj ti bedaček mali, ti!“ — pokregal me je Jože in mi povedal, da je óno vse drugačen tobak in papir. Zdaj mi je bilo jasno, saj je bil oni tobak tako lepo rumen, kakor cvetje.

Še več drugih dogodkov znal bi povedati iz najinega življenja na paši, vendar preobširno bi bilo, da vse naštевam. Povem naj le še jedenkrat, da mi je bilo ono življenje lepo, veselo.

Pasel sem še dolgo z Jožetom svojo lisko. Naposled sem pa moral zapustiti tudi njega in hribec in lisko. Bilo mi je težko, ali stariši so tako velevali, moral sem v mesto.

Vsakega leta sem prihajal domóv na počitnice, vsakega leta obiskal sem svojega znanca Robasovega Jožeta. Možiček je bil vedno jednak, ogorel, naguban, suh in zvečil je še vedno tobak, kakor poprej. Ko sem v šolah vže nekoliko naprej zlezel, prinesel sem mu večkrat tudi po nekoliko zavitkov tobaka. To so bili prazniki v njegovem življenji.

Nekoč se je pa vže itak suhi Jože začel še bolj sušiti. Nič drugega ga ni bilo, kakor tista rujava koža in pa kosti. Ko je dihal, slišalo se je, kakor bi raztegoval kako staro harmoniko, nič mu ni dišalo, a tobak je še vedno zvečil. „Pusti tobak!“ — dejali so mu.

„Ej tobaka pa nè, tobaka!“ — migal je z glavo Jože.

Ob sv. Mihelu sem ga zadnjič obiskal. Prinesel sem mu pet zavitkov tobaka in ga vprašal, kako je?

„Hm, prišla je smrt po te suhe kosti!“ — dejal je in strastno stegnil roko po ónem tobaku. — „Še turške kokoške mi ne bi dišale“ — pristavil je smijoč se. — „Le ta le tobak mi še tekne, ta le tobak.“ —

Poslovil sem se čez dobro uro.

Ob sv. Lukeži so mi pisali od doma, da je umrl Robasov Jože — moj stari znanec in prijatelj — — —

II.

In tudi ti, košata, grčasta črešnja tam na koncu Mihovega vrtu še rasteš, cveteš in rodiš! Pač je dobro znal stari Miha, ko te je sadil in cepil za oni zlati prigovor slovenski:

„Jablone, hruške in druge cepé

Cepi v mladosti za stare zobé.“

Pač je pozobal vže marsikatero rudečo črešnjo sè svoje gojenke in še jo bode, če poživi, ali meni se vše takó zdí, da ga bodeš še preživel, če te ne poruši zgodnji sneg ali pa kaka druga nezgoda zadene. In tudi jaz sem stari znanec tvoj, ali morda nè, mila moja črešnjica? Ej, spoštujem te vže od nekdaj. Špoštujem pa še bolje tvoj rudeči sad. Ali ni morda res? Se li še spominaš ónega dogodka? Še? Ali ne bi morda bolje, če molčiva obá? Ej, pa saj se nama ne more nič več hudega pripetiti. Torej, da povem? — — —

Po šoli je bilo menda. Mežnarjev Tine, Šaškov Jurijček in jaz smo jo mahali ponosno proti dómu, saj ni bilo v šoli nič hudega, ker smo dobro znali. A pot

nas je peljala naravnost mimo tebe, oj stara črešnja. Zlato solnčece je uprlo vá-te svoj zlati obrazek, poljubljevalo ti vsako peresce, a rudeče črešnjice so se zibale na dolgih pecljih in upirale v nas svoja cvetoča okrogle ličeca, kakor bi hotele reči: — „O jej, kakó smo sladke, kakó smo zrele! Kar raztopile bi se v ustih!“ —

A tudi mi smo to znali.

„Joj, da nam je ónih črešnjic!“ — vzkliknil sem.

„Dišale bi!“

„Dišale, dišale, pa ne nam!“

„Zakaj pa ne nam, saj imamo mi tudi zobé in želodček!“

„Veste kaj, splezajmo góri, saj ni nobenega blizu in kaj za to, če jih vsak kakih petdeset pozobljemo. Saj je črešnja polna, da ne more biti bolje. Zlezimo góri!“ —

„Zlezimo góri, zlezimo góri!“ — vpili smo drug za drugim.

Ej, ali črešnja je bila visoka. Kdo spleza góri? Kdo drugi nego jaz? To-váriša sta mi z združenimi močmi pomagala. Prislonila sta se k deblu, jaz pa góri na njihov hrbet, potem pa góri od veje do veje, kakor veverica. Prišedši góri, trgal sem rudeče črešnje, deval jih v usta, v žepe in metal jih továrišema doli.

„To ni nič!“ — oglasil se je zdolej Šaškov Jurijček — „midva, ostaneva doli gládna, če ne bodeš več metal doli.“

„Moram vènder tudi nase misliti!“

„Ej, pa splezajva še midva góri!“ —

In ni dolgo trajalo, bili smo vsi trije na črešnji in zobali, kakor trije drozdi sladke črešnje. To so bile dobre, mislil sem si, da jih ne bode nikdar dosti!

Kaj pa je to?

Začul se je šum ob meji in pod črešnjo je stal stari Miha sè svojim kosmatinčkom. Dobra žival je glasno lajala in se vzpenjala na črešnjo, stari Miha držal je pa v roki dolgo brezovo šibo in pretil nam góri na črešnji.

„Torej sem vas vender jedenkrat ulovil, srakopérji vi nadležni, kdo vam je pa ukazal obirati moje črešnje, kdo? Koliko pa dobite na dan? Pridni ste pa res, pridni, kakor vidim; nù bodem pa tudi bolje plačal. Ali jo vidite?“ — dejal je in zavihtel proti nam sè šibo.

„Vidimo jo, oče, vidimo, a tista ne bode za nas!“ — zasmijali smo se mi poredneži góri na črešnji, dobro vedoč, da staremu Mihu njegove noge več ne pripusté, da spleza na črešnjo. Odločili smo počakati na črešnji toliko časa, da se Miha naveliča čakati pod črešnjo, ali pa, da nas kak drug slučaj ne reši.

„Za koga pa, če ne za vas? Saj ravno za vas sem jo namazal. To vam bodem hlače izprašil, saj je potreba. Le berite črešnje, le berite, sladke so, jaz vas pa tu doli počakam“ — dejál je mož, šaljivo se vsezel v travo, napolnil si pipo tobaka in jo počasi zažgal. — „Saj mi se nikamor ne mudri, nikamor, vi tički moji!“ —

„To ga imaš!“ —

Kaj takega se nismo nadejali! Hitro nam je minul tek po črešnjah in šala. Pobegniti ni nam kazalo, kosmatinček in brezova šiba priklenila sta nas na drevó, a zopet na črešnji nismo mogli ostati; kaj bi bilo domá, če nas ne bi toliko časa

bilo. Treba je z živino na pašo, a če nas o pravem času domov ne bode, znali smo vže, kaj nas čaka. Tu šiba, domá šiba. Klek-naj se obési, bolje jih je dobiti samo jedenkrat — in se udati staremu Mihu.

„Kume, saj nas ne bodete?“ — začel sem jaz.

„Jaz nè, nego moja roka“ — smijal se je Miha.

„Črešnje so bile vender tako lepe, a mi lačni!“ — nadaljeval sem s kolikor mogoče milim glasom.

„Saj je moja brežovka tudi lačna!“ —

„Kume, saj me ne bodete preveč?“ — vprašal sem, dobro vedoč, da nam brezovka ne otide.

„Samó toliko, da se bode poznalo!“ —

„O joj!“ — vzklknili smo vsi trije. — „A koliko dobi vsak?“ —

„Kolikor črešenj je pozobal!“ —

„Ubili bi nas! Kume, vsakemu dve mastni bode dosti!“

„Petnajst!“

„Nè, kume, nè, to bi bilo preveč! Tri!“ —

„Deset!“ —

„Nè, kume, dragi kume nè! Nè bodemo nikoli več!“

„Naj se pes obesi, vsak po štiri dobite, pa takój dol!“

„Ali ne bodete nikomur povedali!“ — ugovarjali smo, dobro vedoč, da do bimo domá še jedenkrat mazila, če izvedó stariši, da smo krali črešnje.

„Povedal pa ne bodem nobenemu, če bode le kosmatinček molčal.“

„Potem je pa vže dobro!“ dejal sem jaz in se spustil pokorno prvi z črešnje.

„Tu le sémkaj stopi!“ — dejal je stari Miha in postavil sem se poleg njega.

Moja továriša sta me posnemala in skoraj smo se vsi trije prav pokorno tresli pred našim sodnikom. — „Ti si največji tiček, ti dobiš prvi, pojdi sem!“ — dejal je, in jaz sem pristopil, a moje zakrpane hlačice so priše v prav ozko dotiko z brezovo šibo starega Mihe. Takó je bilo tudi s továrišema.

„Za danes bode dosti jedna, da-si ste jih več zasluzili, poredneži vi! To, kar ste danes storili, ni bilo v redu, to je bila tatvina in veste, da je krasti greh. Ali mi obljudite slovesno, da ne bodete nikdar več kaj takega storili?“ —

„Obljubujemo! obljubujemo!“ —

„Dobro, jaz vam verujem. Jutri po šoli pa pridite zopet k meni. Takó, zdaj idite!“ —

In šli smo povešenih očij.

Drugega dne po šoli smo prišli k staremu Mihu. Ali uganete, kaj je bilo? Šli smo na vrt k starej črešnji.

„Na črešnjo zlezite in zobljite vi razposajenci, vi! Saj črešnje rad dam, samó krasti jih ne smete!“ — smijal se je stari Miha. Bil je dober starček to. —

Onega popoludne in pa tebe stara črešnja spomnil sem se mnogokrat, bila sta mi dober nauk za vse moje življenje. Hvaležen sem vama!

Materina desna roka.

Devetletna Darinka je bila res ljubezniva deklica. V šoli vrlo pridna učenka, a domá pri materi prava in skrbna gospodinja. Niti za trenotek ni brez kakega opravila. Ali izdeluje šolske naloge ali pa pomaga materi v kuhinji. Po večkrat jo je videti na vrtu, kjer pleje in trga zelenjavo za živino. Če je treba v prodajalnico po sol, moko ali olje, kdo drugi bode šel, ako ne Darinka. Pač je vesela mati, gledajoč svojo hčerko, ki je pridna kakor bučelica, skrbna kakor mravlja in hitra kakor srnica.

Darinka je imela bratec Vilkota. Bil je še le pet mesecev star. Zdrav in rudeč je bil kakor jabolko in rejen kakor polh. Veselje ga je bilo gledati, kako lepo se je razvijal. Darinka mu je bila vrlo ljubezniva sestrica. Rada ga je péstovala, nosila na rokah, pela mu vesele pesence, gladila ga po licu, da jala mu jesti in piti, — z jedno besedo: pre-dobra mu je bila sestrica.

Le poglejte, še celo na sliki huda vročina, njegov nežni obrazek prebledi in njegova poprej tako bistra očesca so kakor otamnela. Skrbna mati sedi po vse noči poleg posteljice bolnega sinčka. Njeguje ga in pazi. Vsa se trese za njegovo mlado življenje. Vže so minule tri noči, a mati še ni zatisnila očesa. Vže je tudi sama oslabela. Zelo se je bala Darinka, da bi jej tudi dobra mati ne zbolela. Zato jo prisrčno prosi, naj bi jej dovolila, da ona čuje četrto noč pri bolnem bratecu. „A vi, mati moja ljuba, prespite se malo!“ rekla je hčerka materi.

Mati neče nič slišati o tem, česar jo prosi Darinka. Odločila se je zopet sama bdati pri bolnem svojem sinčku.

se vidi, kako ljubezniva deklicaje Darinka. Sedi na stolu, v naročji jej leži spavajoči bratec in Darinka ga takó ljubezniwo pogleduje.

Mati, pospravljajoč sobo, polna je veselja in sreče, da ima tako dobro hčerko.

Za lepimi, solnčnimi dnevi nastane lehko nevihta in marsikaka nezgoda. Tako se je zgodilo tudi doma pri Darinki. Velika skrb se pri-tepe v hišo.

Vilko opasno zboli. Kuha ga

Pride večer, nastane noč. Vse je vže v krilu sladkega počitka. Nikjer se nič ne čuje, nikjer se nič ne giblje. Povsod je mir in tišina. Tudi Vilko je sladko zaspal. Videti je, da ga je bolečina popustila. Materi so se nehoté zaprle oči Leže malo na posteljo, da se vsaj nekoliko odpočije. Spanje jo prevarí. Tudi ona zaspí.

Darinka je ubogala mater in legla v svojo posteljico, ali zaspati ni mogla nikakor. Preveč je skrbela za bratca in mater. Ko je zapazila, da se je mati ulegla in trdno zaspala, vstala je ona iz svoje posteljice, vzela pletivo v roke, sela poleg bolnega bratca in pazila nanj. Če se je bolni bratec le malo premaknil, takój je skočila kakor veverica k njemu, da bi videla česa želi. Ko je tako skrbno pazila na bratca in poleg njega pletla nogovice, minula jej je noč in nastalo je jutro.

Vže pozno v jutro se prebudi tudi mati. Zeló se začudi, ko ugleda svojo hčérko poleg njenega bolnega bratca. Od velikega veselja poljubi Darinko v čelo, a Darinka je bila vsa srečna, da je prečula noč pri bolnem bratu, kateremu je proti jutru jako odleglo. Vilko je zopet ozdravel v veliko veselje materi in sestrici Darinki. Ponosna je bila Darinka na materine besede, ko jej je mati rekla: „Darinka, zlato moje, ti si mi zares največja pomoč v hiši, ti si moja desna roka. Bodí vedno taka, in ljubil te bode Bog in vsi ljudje te bodo radi imeli!“

Hrvatski napisal Fr. Bartuš.

Orloj v Pragi.

(Spisal — è.)

Da vas zdaj poprašam, prijatelji moji, kaj je orloj, uverjen sem, da mi ne bi znal odgovoriti nobeden. A da vas vprašam, kaj je ura, kdo mi ne bi odgovoril? Če druga ne, rekel bi mi saj, da je ura ono, kar dela: tik, tak, tik, tak in to je tudi dosti. Nü in vidite, orloj je tudi ura, velika ura, toraj je tudi orloj ono, kar dela: tik tak, tik tak. Takó je, zdaj pa veste vsi kaj je orloj in meni ni treba nič več pripovedovati.

Ej, ej to bi ne zadostovalo, vi vender malo veste, kaj je orloj. Želel bi, da vi še kaj več veste za orloj, ker to pač ni navadna ura; če bi bila navadna ura, ne bi je opisaval. Takih ur je malo na svetu. To ni ura za štiri groše z zlato verižico, kakeršno vam je mati prinesla iz sejma, ali vam jo je pa kupil kum pri birmi, tudi ni vaša domača hišna ura z umazanim, pikastim licem, zarujavelima kazalom in razno železno šaro, ki jo imate doma na steni; tudi ni ura v vaškem zvoniku, katera naznanja vsemu selu döbo po dnevi in po noči. Orloj je ura, s katero se ponaša zlata Praga in katero si z veseljem ogleda vsak tujec, kateri obišče to lepo, slovansko mesto.

Malo je takó zanimivih mestnih hiš, kakor je mestna hiša v starem mestu Pragi. Vže 1338. l. se je ondu nahajala mestna hiša a 1381. l. sezidana ka-

pelica sv. Lovrenca še danes stoji. Ta prestara mestna hiša ima tudi visok stolp iz 1474. l. in ravno v njegovem spodnjem delu nameščena je starinska ura, katero zovejo pa le orloj.

Znate, kdaj je orloj napravljen? Leta 1490. postavil ga je mojster Hanuš. Če zaradi ničesar drugzega, znamenitna bila bi ta ura vže zaradi starine, ali zanimiva je še zaradi svojih posebnostij. Orloj razdeljen je na štiri in dvajset ur, a ne na dvanajst, kakor naše ure in pokazuje mesece, četrtinke mesecev, nebeška znamenja, dneve in praznike. V kolobarji okrog kazala naslikani so razni meseci v človeškej podobi in razna druga znamenja. Vse to bi vi, čitatelji moji, vže začudeno gledali, ali najbolje bi vas zanimala ona dva okanca gori nad uro. Zakaj neki? Nü, potrpite malo, saj bode zdaj, zdaj ura bila, takrat bodete pa videli, kaj se za onimi okenci skriva. Počakajte torej malo!

Ahá, se vže odpirajo okenc! Kdo pa je ono, ki se je pokazal pri okencu? Tega pa vže poznamo, to je naš Gospod Jezus Kristus, saj je ravno tak na podobici, katero so nam podarili zadnjič gospod kapelan. In glej, obrnil se je k nam, namignil malo z glavo a roko je držal, kakor, bi nas hotel blagosloviti. A oni za njim? Če ni prav tak, kakor sv. Peter na našem velikem oltarji; dà, dà, saj še celo ključe drži v rokah. In oni mladi je sv. Janez, oni s palico sv. Jakob, oni s sekiro sv. Matija, oni z žago sv. Simon in tako po vrsti vseh dvanajst apostolov. Pa vsaki se obrne k nam, potem pa gre zopet svoj pot dalje.

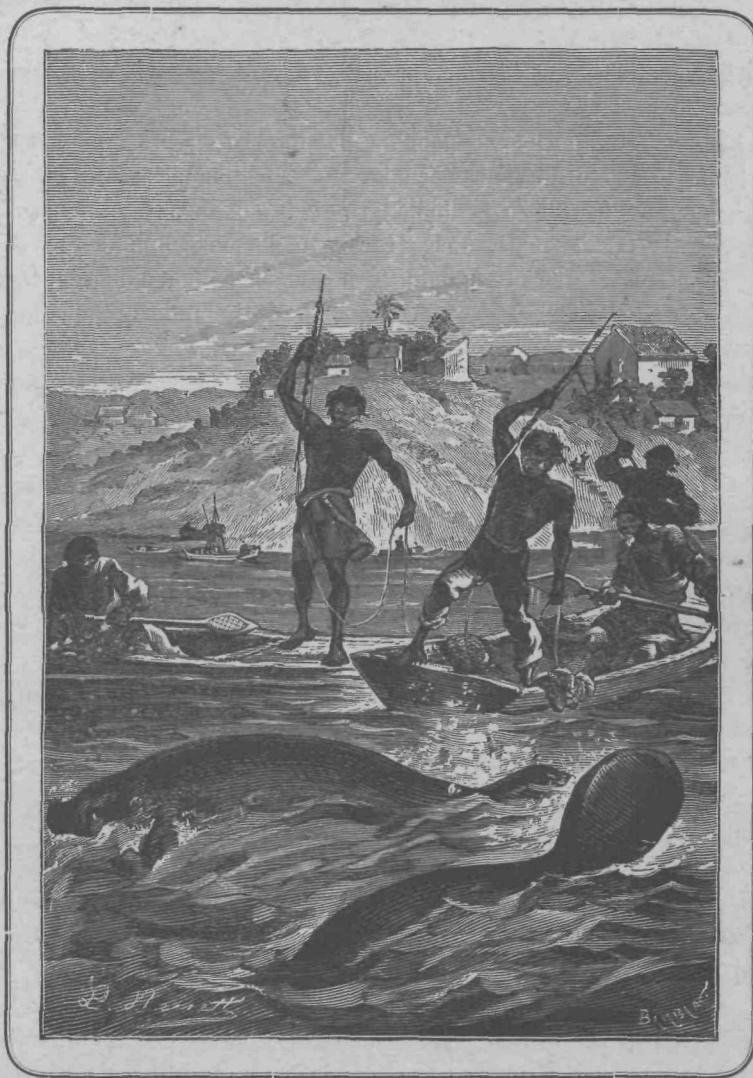
Na vsakej strani teh okenc je lepo izrezljan steber, a ob njem stojé na jednej strani Juda izdajalec in še jeden drugi, a na drugej koščena smrt s koso in z jednim továrišem. Lepó jih je gledati! Judež maje z glavo in roko, v katerej drži ono nesrečno mošnjo, a smrt poteguje za vrvico, ob katerej je obešen zvonček in zvoni. Dà, pa še nekoga je trebalo! Koga neki — ónega, kateri hoče vse prebrskati in povsod svoj kljunček zatakniti; ónega, kateri nas vsako jutro sè svojim petjem budi — petelinčka. On se je postavil v linici gori nad okenci in ko so odšli vsi apostoli, zlepeta z vso močjo s svojimi krili in glasno zapoje svoj veseli: kikiriki. Jémnasta! to je urá ali pač nè? Zdaj mi radi verujete, da je orloj jako nenavadna ura. Znate kaj, prijatelji moji, za zdaj potrpite še z mojim slabim opisom te zanimive ure, a kadar jednoč ponarastete, bodete imeli, če se bodete dobro učili, vže kak novčič v svojej shrambilici, pa lehkò odpotujete v zlato Prago, da si ogledate to uro. O jej! in ne samó orloja, nego še premnogo drugih zanimivostij bodete videli ondú, a dobri naši bratje, zavedni Čehi, vzprejeli vas bodo gostoljubno in ljubeznivo, kakor so mene, in ne bodete se kesali, da ste se podali na tako daljni pot. Toraj le pridno se učite, ako hočete videti zlato Prago! Pa kaj govorim, saj se bodete! Ali nè? —

Iz vročih krajev.

Bilo je zvečera. Solnce je vže zatonilo za gorami in tiki mrak se je polagoma spuščal na zemljo. Trudni ljudje so dohajali pevajoč vsak na svoj dom.

Bleda luna se je vže prikazala na nebu in zvezdica za zvezdico se je jela užigavati, da razsvetlji temno noč.

Na klopi zunaj pred hišo sedi stari Jerko. Odpočiva si trudne kosti, puš iz dolge pipe ter razmišljavā o svojej preteklosti. Zdaj mu je lice zasijalo polno sreče, zdaj mu se zopet nagrbančilo spominajočemu se prijetnih in neprijetnih dogodkov v njegovem življenji.

Zdajci priletē k njemu njegova radost in sreča, to sta mu vnuček in vnučica, Zorko in Zlatka, ter ga začneta dramiti iz njegove zamišljenosti. — Oba držita v roci visoko v zraku po jedno podobo ter jednoglasno zavpjjeta:

„Dedek dragi, lepo vas prosiva, povejte nama, kake živali so to? Midva vže dobro poznava mnoge zverí, ali takih, kakeršne so naslikane tukaj, nisva videla še nikoli, niti sva slišala kdaj o njih. A vi, dedek naš ljubi, ste mnogo popotovali po dalnjem svetu, pa bodete tudi znali nama povedati, kaj nam kažejo te slike.“

Dobri starček poljubi otroka na čelo, pogladi ju z rokama po glavi, pogleda v podobi, ter reče otrokomoma, da naj prisedeta k njemu. Potem začne tako-le:

„Vže je davno tega, kar sem videl take živali, a še mnogo dávneje, odkar nam je znano ime teh sesavev.“

„Ali glejte, dedek, to so ribe, pa ne sesavei?“ — rekla sta Zorko in Zlatka čudeč se.

„O nè, nè, to niso ribe, le podobne so jim. To so pravi morski sesavci, ki dihajo s pljuči in imajo gorko, rudečo kri. — Zdaj me poslušajte še dalje. Vže v davnej davnej preteklosti so si ljudje pripovedovali, da živé v morji zale device. Gorenji del telesa teh devic je krasna ženska podoba, spodnji del pa prava pravcata riba. Te morske prikazni so ljudje v starodavnej dôbi imenovali sirene ali morske device. Navadno so se zbirale ob morskih bregovih mej prijetno dehtecim evetjem. Kadarkoli so zapazile, da se približuje kaka ladja, zapele so čarobno pesen, da bi popotnike izvabile na morsko obalo, kar so nekateri tudi storili — ali žal — na svojo nesrečo, ker so jih te morske device vse po vrsti pokončale. Samo neki Odisej — tako se pripoveduje — otišel je srečno mimo njih s svojimi popotniki. In kako to? On je vsem svojim ljudem z voskom zamašil ušesa, da niso slišali divnega petja morskih siren, a sebe je dal čvrsto ob jadrilo privezati, in tako je srečno otel sebi in svojim ljudem življenje.“

„Vi, dedek, nama vse to kaj lepo pripovedujete, ali na teh podobah, ki je imamo v rokah, ne vidimo nobenih lepih morskih siren, ampak le nekake grdo razmršene živali.“

„Le potrpite malo, ne morem vama vsega najedenkrat povedati. Tem sesavcem, ki je imate tu na podobah, pravijo prirodopisci siren, ali pa tudi morske krave. Res je malo čudno, da so je tako nazvali — ali v resnici je temu tako. Pravih morskih krav se ne dobi več v nobenem morji. Pred kakimi 120 leti so zadnjo ubili. Le tem podobne živali še živé na svetu.“

„In kje živé take živali,“ vpraša Zlatka.

„Na plitvih krajih ob bregovih mnogih zalivov v vročih zemljah. Ali te živali ne ostanejo vedno na istem mestu, marveč se selé po dve in dve ali še po več skupaj na več milj daleč narazen.“

„In ob čem se živé te živali?“ vpraša Zorko.

„Hrana teh živalij je zeló priprosta. Razne morske biline in trava jim je jedini živež, ki ga dobé in hlastno žró. Drugače so te živali zeló lene, a živé med sebój in z drugimi morskimi stanovniki v največjem miru. Svoje mladiče neizmerno ljubijo ter je nosijo v morji pod pažho ali pa na hrbtnu. Prebivalei vročih krajev lové morske krave s težkimi žezevnimi ostvami, privezanimi na dolgo in močno vrv, ki jo vržejo z vso močjo v njihov drob. Mrtve odvedó na breg, ter jedó njihovo meso in mast. Koža je trdna in krepka ter daje prav močne vrvi za morske ladije. Največje vrednosti pa so njihovi beli zobje, ki so še lepši in draži od slovene kosti. — To je vse, kar vama vem povedati o teh čudnih živalih. — Zdaj

pa da vidim, sta li me razumela, kar sem vama povedal, naj mi najprej vse to pové Zorko, potem bode povedala Zlatka.“

Otroka sta res znala vse lepo in gladko povedati, kar jima je povedal njiju dobri dedek. — Ded ju pohvali, da sta pridna, ker sta si vse tako dobro zapomnela. Ta pohvala je bila za Zorka in Zlatko večje veselje, nego da bi jima bil kdo dal srebrn tolar.

Po „Smilju“

Listje in cvetje.

Drobtine.

Tvoja moč.

(Gazela.)

Ausa bitja, Bog, spreléta — Tvoja moč,
V vesoljnem krogu svéta — Tvoja moč.
Deluje v mrzlo krilo
Skalin in rud odeta — Tvoja moč.
Vonjave sladke zliva
Po nežnih čašah cveta — Tvoja moč.
Od vekov gôri vlada,
Kjer vije zvezd se četa — Tvoja moč.
A najjasneje sije
V človeku večno-sveta — Tvoja moč.

A. Medved.

(Knjižnice nekdaj in danes.) Okoli leta 1550. je umrl neki mogočni nemški knez, ki je zapustil knjižnice, obstoječe iz: 1 lekarske knjige, 1 Plutarchove knjige, 1 telovadne knjige, 1 sv. pisma, 1 pesmarice, 1 molitevne knjige in 1 knjige o poljedelstvu. To so bile vse knjige, ki jih je štela njegova knjižnica. A dandanes ima izvestno vsak učenec ljudske šole bogatejšo knjižnico, nego li so jo imeli nekdaj knezi.

—♦♦♦—

(Najvišje poslopje na svetu) je v Minneapolisu — v Ameriki. To orjaško poslopje ima 28 nadstropij. Poslopje je gostilnica (hôtel); v nadstropja se ne gre po stopnicah, nego po vzpinjačah (elevatorjih), ki je goni para. V tem poslopju je 728 velikih sob, vse z razgledom na ulice; nobene sobe ni, ki bi imela okna na dvorišče. Streha je steklena, vsi prostori v poslopji svetli in

zračni. — Res je, da so Američani zeló podvzetni in predrní ljudje.

Kratkočasnice.

„Ali vas je gospod učitelj vže vse razvrstil v šoli?“ vprašala je mati Janezka, ki je prišel iz šole domov. — „Vže vse,“ odgovori Janezek. — „Nu, in kateri si ti?“ — „Ko bi te dni jednega ne bilo v šolo,“ odgovori Janezek, „bil bi jaz predzadnji.“

Gospa: Kako to, da je pri vas maslo tako drago?

Kmetica: Zato, ker imamo samo jedno kravo.

„Zakaj danes tako pridno čitaš to knjigo, Markec moj ljubi?“ vprašala je mati sina Markca. — Markec odgovori: „Zato, ker danes zvršim deseto leto svoje dôbe in v knjigi stoji zapisano: Za mladino od 8 do 10 let.“

Uganke.

1) Smèk sem, smèk tjà, hišo dobro čuvam. Kdo sem?

2) Zemljo rije, pa ne potrebuje ne solí ne vode. Kaj je to?

3) Z jedne in druge strani hrast, v sredini pa plemenita mast.

Nove knjige in listi.

*Šestdeset malih povestij za otroke. Poleg italijanskega izvirnika spisal Janko Leban, nadučitelj v Begunjah

pri Cerknici. V Ljubljani, 1891. Založil Janez Giontini, 8°. 44. str. Cena 20 kr. — Tudi ta knjižica z barvano podobo na zavitku je dobro došla našim slovenskim otročičem; samó s tem se ne ujemamo, da ima knjiga na konci imenik v Giontimijevej zalogi izišlih knjig, mej katerimi se nahajajo tudi take, ki jih šolskej mladini priporočati ne moremo in ne smemo. Ta imenik je treba odstraniti.

* Angeljček otrokom učitelj in prijatelj. Izdal Anton Kržič. VI. zvezek. V Ljubljani, 1891. Tiskala „Katoliška tiskarna.“ 8°. 48 str. Cena 10 kr. — Vsega priporočila vredna knjižica za našo slovensko mladino. Kakor prvih pet, tako se odlikuje tudi šesti zvezek z mičnimi podobicami in poučnim berilom. Zatorej bodi živo priporočen „Angeljček“ vsem dobrim otročičem, ki znajo čitati in radi poslušajo mične pripovedke.

* Krščanski detoljub. List za krščansko vzgojo in rešitev mladine. Izhaja štirikrat na leto. — *Vreduje Ant. Kržič. Letnik IV. — Izišla sta letos dva zvezka s primerno vsebino.

* Knjižnice družbe sv. Cirila in Metoda izšel je VI. zvezek. Vsebina mu je: Pesni Valentina Vodnika. Uredil Fr. Wiesenthaler. 8°. 62 str. Cena trdo vezanemu zvezku 20 kr. —

To prav lično knjižico priporočamo v nakup šolskim knjižnicam.

—♦♦♦—
Rešitev rebusov v 9. „Vrtčevem“ listu.

I. Kakor na vodi pena hitro zgine,
tako mladost nam naglo miče.

II. Kakor se posojuje, tako se po-
vracuje.

Obá rebusa so prav rešili: Gg. M. Rant, nadučitelj na Dobrovi; Jos. Vidic, naduč. v Št. Pavlu v Savinjskem dolini (Štir.); Ivan Rodič, učitelj v Št. Juriju pod Kumom; Jernej Pire, Jos. Kumar in Leopold Pogačnik v Idriji; Fran Šivlaskup v Horjulu; Emil Šinko v Središču (Štir.); Emerik Triller, dijak v Rudolfovem; Feliks Benedek, realec v Planini in Dragutin Koderman v Frankolovem (Štir.). — Ivana in Amalija Šket v Dramljah (Štir.); Marija in Elizabeta Leben v Horjulu; Irma Pirjevec, učenka v Gmunden (Gor. Avstr.); Anica Lebič v Frankolovem; Mici Bénedek v Planini; Marija in Leopoldina Rantova na Dobrovi in Leonora Kaligar, učenka pri sv. Krizi.

Samó druzega so rešili: Avgust Rozina, Hugo Peternel in Anton Tomšič, dijaki v Celji; Josip in Julij Troha v Št. Petru nad Laškim.

Rebus.

(Priobčil F. Stegnar.)

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsakega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravnštvo „Vrtčovo“, mestni trg, štev. 23 v Ljubljani (Laibach).

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.